NORAKSTS

Lieta Nr.A42604008
A6213-09/43

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Valmierā 2009.gada 26.februārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis G.Ploriņš,

piedaloties pieteicējam *E.J.* un atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmuma dienesta pilnvarotajiem pārstāvjiem Raimondam Drabovicam un Indrai Ģenģergailei,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *E.J.* pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2008.gada 16.maija lēmuma Nr.19/14143 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 18.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *E.J.* (turpmāk arī pieteicējs) pieteikums par Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk VID vai atbildētājs) ģenerāldirektora 2008.gada 16.maija lēmuma Nr.19/14143 (turpmāk – Lēmums) atcelšanu.

Ar 2008.gada 25.jūnija Administratīvās rajona tiesas tiesneša lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta.

[2] No lietas materiāliem konstatējams sekojošais:

[2.1] VID Vidzemes reģionālās iestādes nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļa no 2007.gada 17.augusta līdz 2007.gada 9.novembrim veica *E.J.* vienkāršu iedzīvotāju ienākuma nodokļa auditu par laika periodu no 2004.gada 1.janvāra līdz 2004.gada 31.decembrim. Audita rezultātā, saskaņā ar audita pārskatu Nr.23-2007-146, ar VID Vidzemes reģionālās iestādes Nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļas priekšnieces vietnieces D.Zutes 2007.gada 9.novembra lēmumu Nr.13.2.-16.1./13711, pieteicējam nomaksai budžetā papildus aprēķināti nodokļi Ls 9561,72 apmērā.

[2.2] Nepiekrītot papildus aprēķinātajiem nodokļa un soda naudas maksājumiem, pieteicējs VID Vidzemes reģionālās iestādes Nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļas priekšnieces vietnieces 2007.gada 9.novembra lēmumu Nr.13.2-16.1/13711 apstrīdēja VID Vidzemes reģionālās iestādes direktoram.

2008.gada 11.janvārā VID Vidzemes reģionālās iestādes direktors ar lēmumu Nr.4.-8./359 „Par *E.J.* iesnieguma izskatīšanu" atstāja negrozītu VID

Vidzemes reģionālās iestādes Nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļas priekšnieces vietnieces 2007.gada 9.novembra lēmumu Nr.13.2-16.1/13711.

[2.3] Par minēto VID Vidzemes reģionālās iestādes direktora lēmumu pieteicējs iesniedzis sūdzību VID ģenerāldirektoram. VID ģenerāldirektors, izskatījis pieteicēja iesniegto sūdzību, 2008.gada 16.maijā pieņēma Lēmumu ar kuru nolēma:

1) atcelt VID Vidzemes reģionālās iestādes direktora U.Muskova 2008.gada 11.janvāra lēmumu Nr.4-8/359 daļā par papildus aprēķināto iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 750, soda naudu Ls 750 un nokavējuma naudu 315,86;

2) atstāt negrozītu VID Vidzemes reģionālās iestādes direktora U.Muskova 2008.gada 11.janvāra lēmumu Nr. 4-8/359 daļā par papildus aprēķināto iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 3189,73, soda naudu Ls 3189,73 un nokavējuma naudu Ls 1366,4, kā arī daļā par 2004.gada palielinātajiem zaudējumiem par Ls 20,26 un samazinātajiem skaidras naudas uzkrājumiem uz 2004.gada 1.janvāri par Ls 21 000.

[3] Uzskatot atbildētāja Lēmumu par nepamatotu, pieteicējs iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Savā pieteikumā pieteicējs nepiekrīt Lēmumam un norāda turpmāk minētos argumentus:

[3.1] VID reģionālā iestāde un VID ģenerāldirektors, pieņemot pieteicējam nelabvēlīgus lēmumus, nav pietiekami izvērtējuši pieteicēja iesniegtos pierādījumus;

[3.2] nav ievērotas piemērojamās tiesību normas, līdz ar to, atbilstoši Administratīvā procesa likuma 74.panta pirmās daļas 3.punktam, šāds administratīvais akts nav spēkā.

[3.3] nav saprotams iemesls, kāpēc VID ģenerāldirektors VID reģionālās iestādes direktora lēmumu atcēlis daļēji, atstājot spēkā pieteicēja deklarētos skaidrās naudas uzkrājumu samazinājumu Ls 21 000 apmērā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 75.panta pirmās daļas 1.punktu, tāds administratīvais akts ir apstrīdams.

[4] Administratīvajā rajona tiesā 2008.gada 9.jūlijā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi *(lietas pielikuma Nr.1, 2.lapa)*. Savā rakstveida paskaidrojumā tiesai atbildētājs paskaidro, ka pieteikumu neatzīst pilnībā un uzskata par nepamatotu tālāk minēto apsvērumu dēļ:

[4.1] Ministru kabineta 2006.gada 19.septembra noteikumi Nr.780 „Noteikumi par papildu deklarācijas par ienākumiem, ieņēmumiem, naudas un citiem uzkrājumiem, īpašumiem un to vērtības maiņu veidlapu un kārtību, kādā valsts ieņēmumu dienests uz aprēķinu pamata nosaka iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja apliekamo ienākumu" 5.punktā noteikts, ka iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs papildu deklarācijai pievieno dokumentus, kas apliecina ienākumu izcelsmi, to struktūru un īpatnības, kā arī citu informāciju, kuru tas uzskata par nepieciešamu sniegt VID pirms ienākumu aprēķina. Minēto noteikumu 16.3 punktā noteikts, ka VID nodokļa revīzijas ietvaros, aprēķinot ienākumu, izmanto izdevumu metodi – iedzīvotāju ienākuma nodokļa

maksātāja apliekamo ienākumu aprēķina kā kopējo izdevumu īpašumu iegādei, saimnieciskās darbības, kā arī personas dzīvesveida nodrošināšanai un maksātāja deklarēto ienākumu starpību.

[4.2] *E.J.* 2007.gada 12.janvārī VID Vidzemes reģionālajā iestādē iesniedza papildus deklarāciju par ienākumiem, ieņēmumiem, naudas uzkrājumiem, īpašumiem un to vērtības maiņu 2004.gadā, kurā norādīja skaidras naudas uzkrājumus uz 2004.gada 1.janvāri Ls 21 000 un uz 2004.gada 31.decembri Ls 17 987,24, ar parakstu paliecinot, ka deklarācijā uzrādītās ziņas ir patiesas un pilnīgas, ka iesniegti visi dokumenti, kas apliecina deklarācijā norādīto. 2007.gada 12.janvārī pieteicējs nevarēja paskaidrot par skaidras naudas uzkrājumiem, kas veidojušies līdz 2003.gadam, jo nevarēja precīzi atcerēties, cik naudas ieguva no īpašuma realizācijas, cik no darba algas uzkrājumiem un biškopības produktu realizācijas. Savukārt 2007.gada 24.oktobrī *E.J.* paskaidroja, ka no 1991.gada līdz 1997.gadam strādāja Kārķu mežniecībā par mežzini, precīzu darba algas apmēru pateikt nevarēja.

[4.3] Tā kā *E.J.* pārbaudes laikā sniedza vispārīgu informāciju par skaidras naudas uzkrājumu izcelsmi, tad VID saskaņā ar Ministru kabineta 2006.gada 19.septembra noteikumu Nr.780 „Noteikumi par papildu deklarācijas par ienākumiem, ieņēmumiem, naudas un citiem uzkrājumiem, īpašumiem un to vērtības maiņu veidlapu un kārtību, kādā valsts ieņēmumu dienests uz aprēķinu pamata nosaka iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja apliekamo ienākumu" 16.3. punktā noteikto izdevumu metodi pārbaudes laikā veica *E.J.* iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķinu.

[4.4] VID ģenerāldirektoram adresētajai sūdzībai *E.J.* pievienoja 2008.gada 7.februārī zvērināta notāra apstiprinātu 2007.gada 10.novembra *A.G.* apliecinājumu, kurā norādīts, ka viņa no 2000. līdz 2003.gadam kā pateicību par nesavtīgi sniegto palīdzību atdevusi *E.J.* skaidru naudu Ls 21 000. Papildus *A.G.* norādījusi, ka atstāja *E.J.* rīcībā arī Ls 1500 par nekustamā īpašuma „*/dzēsts nosaukums/*" realizāciju 2000.gada 29.februārī un Ls 3000 par viņai piederošā īpašuma „*/dzēsts nosaukums/*" realizāciju 2004.gadā.

[4.5] Izvērtējot *A.G.* apliecinājumu VID secināja, ka *E.J.* rīcībā laika periodā no 2000. līdz 2002.gadam varēja būt skaidra nauda Ls 22 500 apmērā, kuru viņam atdeva *A.G.* par viņai piederošo nekustamo īpašumu realizāciju. Taču ņemot vērā to, ka pēc VID rīcībā esošās informācijas pieteicējs līdz 2003.gadam Ls 8941,22 apmērā un 2003.gadā Ls 11 000 apmērā veica privāto līdzekļu ieguldījumus z/s „*/dzēsts nosaukums/*", kā arī 2003.gada 13.maijā iegādājās automašīnu VW Passat (iegādes vērtība nav zināma) un kvadraciklu Suzuki LT par Ls 1700, uzskata, ka 2004.gada 1.janvārī *E.J.* nevarēja būt skaidras naudas uzkrājumi Ls 21 000 no *A.G.* 2000. līdz 2002.gadā atdotās skaidrās naudas.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu, pamatojoties uz tajā norādītajiem apstākļiem, kā arī papildus paskaidrojot, ka viņa uzkrājumi laka posmā no 2000 līdz 2003.gadam veidojušies no četriem sekojošiem avotiem:

[5.1] no darba algas, kurus līdz šim VID nav atzinis, norādot, ka vadījies pēc viena kritērija – iztikas minimuma, neņemot vērā Ministru kabineta noteikumus Nr.760, kas uzliek par pienākumu izskatīt ienākumu īpatnības. Pieteicējs ir norādījis, ka ir mednieks un savā pārtikas grozā regulāri izmanto gaļu, ogas un sēnes, kā arī veic apmaiņas darījumus ar kaimiņiem;

[5.2] no bišu dravas realizācijas, par kuru pieteicējs ieguvis Ls 3000;

[5.3] no īpašuma „*/dzēsts nosaukums/*" daļas realizācijas iegūstot Ls 4000, kurus pieteicējs 2002.gada deklarācijā ir norādījis kā skaidrās naudas ieguldījumu saimniecībā „*/dzēsts nosaukums/*";

[5.4] no *A.G.* saņemtā skaidrās naudas summa Ls 22 500.

Rezultātā, līdzekļu avoti pieteicējam laika posmā no 2000.gada līdz 2002.gadam (ieskaitot) bijuši Ls 32 500 apmērā, savukārt izdevumu summa Ls 10 632. Izdevumu summu veido VID norādītie izdevumi Ls 8948 apmērā un izdevumu, kas ieguldīti z/s „*/dzēsts nosaukums/*" iegādei – Ls 1684, nevis kā VID norāda Ls 3000, jo par īpašumu 50% bija jāmaksā naudā, bet otrus 50% sertifikātos. Rezultātā pieteicējam uz 2003.gada 1.janvāri bijis skaidras naudas uzkrājums Ls 21 500 apmērā.

Pieteicējs arī norādīja, ka audita laikā iesniedzis bankas izdrukas, kas apliecinājušas viņa ienākumus, tādēļ nav uzskatījis par vajadzīgu iesniegt vēl arī papildus pierādījumus.

[6] Atbildētāju pārstāvošās iestādes pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumā norādītajiem apsvērumiem, kā arī papildus norādot, ka pieteicējs tiesas sēdē iesniedz materiālus, kurus viņš nebija iesniedzis atbildētājam konkrētās lietas izskatīšanas laikā iestādē. Tādējādi Lēmums ir tiesisks, jo pieņemts pamatojoties uz tajā brīdī VID rīcībā esošajiem lietas materiāliem, līdz ar to pieteicēja pieteikums ir noraidāms.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums *ir apmierināms daļēji*.

[8] Saskaņā ar APL 103.pantu administratīvā procesa tiesā būtība ir tiesas kontrole par iestādes izdotā administratīvā akta tiesiskumu vai lietderības apsvērumiem rīcības brīvības ietvaros. Administratīvajā procesā tiesa noskaidro, vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, vai tas atbilst materiālo tiesību normām, kā arī to, vai administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu.

[9] Ar Lēmumu pieteicējam par 2004.gadu palielināti zaudējumi par Ls 20,26, samazināti skaidrās naudas uzkrājumi uz 2004.gada 1.janvāri par Ls 21 000, kā arī noteikts pienākums veikt maksājumus valsts budžetā par papildus aprēķināto iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 3189,73, soda naudu Ls 3189,73 un nokavējuma naudu Ls 1366,4.

No administratīvās lietas materiāliem tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par pieteicējam palielinātiem zaudējumiem Ls 20,26 apmērā par 2004.gadu. Lietā ir strīds par to, vai atbildētājs pamatoti aprēķinājis pieteicējam papildu nomaksai budžetā iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 3189,73, soda naudu Ls 3189,73 un nokavējuma naudu Ls 1366,4, atsakoties atzīt pieteicēja skaidras naudas uzkrājumus Ls 21 000 apmērā uz 2004.gada 1.janvāri.

[10] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 1.panta 5.punkts noteic, ka nodokļu (nodevu) administrācija ir „Valsts ieņēmumu dienests un tā izveidotas institūcijas, pašvaldības domes (padomes) ieceltas amatpersonas vai izveidotas iestādes, kā arī citas valsts institūcijas, ja tās paredzētas konkrētos likumos". Savukārt, minētā likuma 23.panta sestā daļa paredz, ka VID kā nodokļu administrācijai, veicot nodokļu revīziju (auditu) ir tiesības uz aprēķinu pamata noteikt nodokļu maksājumu apmēru atbilstoši nodokļu maksātāja īpašumā esošās mantas vai kapitāla vērtības pieaugumam vai nodokļu administrācijas rīcībā esošajām ziņām(..).

Saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 21.pantu VID teritoriālā iestāde pēc maksātāja dzīvesvietas pārbauda deklarācijā uzrādīto datu ticamību un pareizību, veic iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksāšanas kontroli.

Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 22.panta otrā daļa paredz sekojošo: „J*a Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošajos pārskatos (paziņojumos) uzrādītie maksātāja ienākumi vai maksātāja iesniegtajā deklarācijā uzrādītais ienākumu apjoms saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošo informāciju ir mazāks par viņa izdevumu apjomu, Valsts ieņēmumu dienests nosaka ar nodokli apliekamo ienākumu un nodokļa summu uz aprēķinu pamata atbilstoši maksātāja īpašuma vērtības pieaugumam un Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošajām ziņām par maksātāja darbību (arī maksātāja darījumiem un ieņēmumiem no saimnieciskās darbības)*".

No minētajām tiesību normām tiesa secina, ka VID ir tiesības pārbaudīt maksātāja deklarācijā uzrādīto datu ticamību, kā arī uz aprēķinu pamata noteikt ar nodokli apliekamo ienākumu un maksājamo iedzīvotāju ienākuma nodokli.

[11] Atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 22.panta pirmajai daļai Valsts ieņēmumu dienests pārbauda maksātāja (fiziskās personas) taksācijas gadā gūtos ienākumus, pamatojoties uz iesniegtajā gada ienākumu deklarācijā uzrādītajiem datiem, darba devēju (ienākuma izmaksātāju) paziņojumiem par izmaksātajām summām, ārvalstu nodokļu administrāciju sniegtajām ziņām, apsekošanas un pārbaužu rezultātiem, kā arī citu Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošo informāciju par nodokļa maksātāja ienākumiem, īpašuma stāvokļa izmaiņām un izdevumiem. Minētā likuma 22.panta trešās daļas 1.punkts noteic, ja maksātāja deklarētie ienākumi vai Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošajos pārskatos (paziņojumos) uzrādītie maksātāja ienākumi neatbilst viņa izdevumiem taksācijas gadā, Valsts ieņēmumu dienests pieprasa iesniegt papildu deklarāciju (atbilstoši Ministru kabineta apstiprinātajai veidlapai) par ienākumiem, ieņēmumiem, naudas un citiem uzkrājumiem, īpašumiem un to vērtības maiņu.

Savukārt, saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 22.panta ceturto daļu, nosakot maksātāja īpašuma vērtību un tās pieaugumu, kā arī īpašuma palielinājumu pārbaudāmajā periodā, Valsts ieņēmumu dienests izmanto Uzņēmumu reģistra, Ceļu satiksmes drošības direkcijas, zemesgrāmatu un citu valsts reģistru datus, kā arī maksātāja papildu deklarāciju kopā ar tai pievienotajiem attaisnojuma dokumentiem par maksātāja ienākumiem un izdevumiem.

Tiesa konstatē, ka VID ir izmantojis savu kompetenci un pieprasījis no pieteicēja gan papildus paskaidrojumus, gan arī papildus deklarācijas, kurās viņam bija tiesības paust savu viedokli un pamatot naudas līdzekļu rašanos. Minētie paskaidrojumi no pieteicēja puses ir sniegti, taču nav atzīti par pietiekamiem iestādes viedokļa maiņai par pieteicēja skaidras naudas uzkrājumiem Ls 21 000 apmērā uz 2004.gada 1.janvāri. Savukārt, attiecībā par sākotnēji VID auditā papildus aprēķināto iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 3939,73, soda naudu Ls 3939,73 un nokavējuma naudu Ls 1682,26, VID ģenerāldirektors atzinis *A.G.* naudas Ls 25 500 nodošanu pieteicējam, līdz ar to atceļot daļu papildus aprēķināto iedzīvotāju nodokli Ls 750, soda naudu Ls 750 un nokavējuma naudu Ls 315,86 apmērā, nosakot galīgo papildus aprēķināto iedzīvotāju ienākuma nodokli 3189,73, soda naudu Ls 3189,73 un nokavējuma naudu Ls 1366,4 apmērā.

[12] Pieteicējs papildu deklarācijā par 2004.gadu norādījis skaidras naudas uzkrājumus uz 2004.gada 1.janvāri – Ls 21 000 apmērā *(lietas 1.pielikuma 132.lapa)*.

Pieteicējs savā VID Vidzemes reģionālās iestādes Nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļai 2007.gada 12.janvārī sniegtajā paskaidrojumā norādījis, ka skaidrās naudas uzkrājumi līdz 2003.gadam veidojušies no darba algas uzkrājumiem, no biškopības produktu realizācijas, kā arī no īpašumu realizācijas *(lietas 1.pielikuma 200. – 201.lapa)*. 2007.gada 12.decembra *(lietas 65. – 69.lapa)* pieteicēja iesniegumā, kā arī 2008.gada 12.februāra pieteicēja sūdzībā *(lietas 87. – 90.lapa)* norādīts, ka uzkrājumi veidojušies no darba algas ietaupījumiem laika posmā no 2000.gada līdz 2003.gadam, kad uzkrāti Ls 3000, no bišu dravas realizācijas 2000.gadā, kad iegūti Ls 3000, kā arī no *A.G.* saņemtās skaidrās naudas. Savukārt tiesas sēdē pieteicējs noradīja, ka minētie uzkrājumi veidojušies no četriem sekojošiem avotiem: 1) no darba algas izveidojies uzkrājums Ls 3000; 2) no bišu dravas realizācijas, par kuru pieteicējs ieguvis Ls 3000; 3) no īpašuma „*/dzēsts nosaukums/*" daļas realizācijas, kad iegūti Ls 4000; 4) no *A.G.* saņemtā skaidrās naudas summa Ls 22 500.

Tādējādi, lai noskaidrotu, vai pieteicējam uz 2004.gada 1.janvāri varēja būt uzkrājums Ls 21 000 apmērā, tiesa secīgi vērtēs pieteicēja norādītās četras pozīcijas, proti, darba algas uzkrājumu, ieņēmumus no bišu dravas realizācijas, ieņēmumus no īpašumu realizācijas, kā arī no *A.G.* saņemto skaidro naudu.

[12.1.] Pirmkārt, tiesa vērtē pieteicēja ienākumus no darba algas, laika posmā no 2000.gada līdz 2003.gadam (ieskaitot), ar mērķi noskaidrot, vai pieteicējs šo triju gadu laikā varēja izveidot naudas uzkrājumu Ls 3000 apmērā.

Saskaņā ar VID audita laikā iegūto informāciju pieteicēja ienākumi no darba algas, pēc nodokļu nomaksas, šajā laika posmā bija sekojoši *(lietas 44.lapa)*:

- 2000.gadā a/s „Latvijas valsts meži", darba alga – Ls 3073,81;
- 2001.gadā a/s „Latvijas valsts meži", darba alga – Ls 3190,20;
- 2002.gadā a/s „Latvijas valsts meži", darba alga – Ls 3271,72, savukārt, Zemessardzes 23.kājnieku bataljonā Ls 12,10;
- 2003.gadā a/s „Latvijas valsts meži", darba alga – Ls 1014,18;

Atbildētājs auditā arī konstatējis, ka pieteicēja algas grāmatiņā bija reģistrētas trīs apgādājamās personas: laika periodā no 1994.gada 1.janvāra līdz 2004.gada 31.decembra dēls *V.J.*, laika posmā no 1994.gada 1.janvāra līdz 2006.gada 31.maijam dēls *J.J.*, kā arī laika posmā no 1995.gada 1.jūnija meita *L.J.*. Auditā, iepriekš uzskaitītie pieteicēja ienākumi salīdzināti ar iztikas minimuma preču un pakalpojumu groza vērtību vienam iedzīvotājam pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem, kas 2000.gadā bija Ls 1013,64, 2001.gadā bija Ls 1043,16, 2002.gadā bija Ls 1065,12, bet 2003.gadā – Ls 1122,48.

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes interneta mājas lapā esošo definīciju *(http://data.csb.gov.lv/DATABASE/Iedzsoc/%CEstermi%F2a%20statistikas%20dati/Iedz%EEvot%E2ju%20ie%F2%E7mumi/iztikas_minimums.htm)*, pilns iztikas minimuma patēriņa preču un pakalpojumu grozs ir preču un pakalpojumu apjoms, kas nodrošina cilvēkam sabiedrībā pieņemto minimālo iztikas līmeni. Tas ir minimālā patēriņa normatīvs, kura vērtība mainās atbilstoši patēriņa cenu izmaiņām. Pilna iztikas minimuma patēriņa preču un pakalpojumu groza lietiskais saturs ietver pārtikas preces (39 veidu pārtikas produkti), nepārtikas preces (109 preces, tai skaitā arī ilgtermiņa lietošanas) un pakalpojumus (26 nosaukumi), kuru apjomam būtu jānodrošina cilvēkam minimālo iztikas līmeni. 4 % no kopējās "groza" vērtības netiek identificēti un tiek attiecināti uz pārējiem maksājumiem. Minimālā patēriņa preču un pakalpojumu grozā nav iekļauti alkoholiskie dzērieni un tabakas izstrādājumi, luksus preces, veselības aprūpes un izglītības maksas pakalpojumi.

Matemātiski salīdzinot pieteicēja ienākumus no darba algas ar pieteicēja un viņa apgādībā esošo personu iztikas minimumu, tiesa konstatē sekojošo: 1) 2000.gadā pieteicēja ienākumi no darba algas bija Ls 3073,81, savukārt četru personu iztikas minimums – Ls 4054,56, tātad ienākumi par Ls 980,75 mazāki nekā četru personu iztikas minimums; 2) 2001.gadā pieteicēja ienākumi no darba algas bija Ls 3190,20, savukārt četru personu iztikas minimums – Ls 4172,64, tātad ienākumi par Ls 982,44 mazāki nekā četru personu iztikas minimums; 3) 2002.gadā pieteicēja ienākumi no darba algas bija Ls 3283,82, savukārt četru personu iztikas minimums – 4260,48, tātad ienākumi par Ls 976,66 mazāki nekā četru personu iztikas minimums; 4) 2003.gadā pieteicēja

ienākumi no darba algas bija Ls 1122,48, savukārt četru personu iztikas minimums – Ls 4489,92, tātad ienākumi par Ls 3367,44 mazāki nekā četru personu iztikas minimums.

Ņemot vērā šajā punktā iepriekš minēto, tiesa secina, ka pieteicējam laika posmā no 2000.gada līdz 2003.gadam, nevarēja veidoties uzkrājums no darba algas, līdz ar to atbildētājs pamatoti atzinis, ka pieteicēja algotā darbā gūtie ienākumi nav uzskatāmi par skaidras naudas uzkrājumu avotu uz 2004.gada 1.janvāri.

Tādējādi noraidāms ir pieteicēja arguments par to, ka VID vadījies tikai pēc viena kritērija – iztikas minimuma, neņemot vērā Ministru kabineta 2006.gada 19.septembra noteikumu Nr.760, 8.punkta prasības, kas uzliek par pienākumu izskatīt ienākumu īpatnības, proti, to, ka pieteicējs ir mednieks un savā pārtikas grozā regulāri izmanto gaļu, ogas un sēnes, kā arī veic apmaiņas darījumus ar kaimiņiem.

Ministru kabineta 2006.gada 19.septembra noteikumu Nr.760 „Noteikumi par papildu deklarācijas par ienākumiem, ieņēmumiem, naudas un citiem uzkrājumiem, īpašumiem un to vērtības maiņu veidlapu un kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests uz aprēķinu pamata nosaka iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja apliekamo ienākumu" 8.punkts noteic sekojošo: *„ja iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs papildu deklarācijai nav pievienojis papildu dokumentus vai informāciju par ienākumiem vai izdevumu īpatnībām, ienākuma aprēķinam izmanto Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošo informāciju un Centrālās statistikas pārvaldes statistikas datus"*.

No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka pieteicējs nav VID iesniedzis dokumentus vai informāciju par izdevumu īpatnībām, kas būtu par pamatu šo informāciju izmantot aprēķinu veikšanai. Pieteicēja vispārīgā norāde uz regulāri pārtikas grozā izmantoto gaļu, ogām un sēnēm, kā arī apmaiņas darījumiem ar kaimiņiem, kas nav apliecināti ar konkrētiem pierādījumiem, ir vērtējama kritiski un nav izmantojama aprēķinu veikšanai. Tādējādi tiesa atzīst, ka atbildētājs pamatoti to nav ņēmis vērā, bet saskaņā ar minētajiem Ministru kabineta noteikumiem izmantojis Centrālās statistikas pārvaldes statistikas datus.

[12.2] Otrkārt, tiesa vērtē, vai pieteicējs 2000.gadā realizējis bišu dravu, iegūstot par to Ls 3000.

Sākotnējā, 2007.gada 12.janvārī, VID sniegtajā paskaidrojumā pieteicējs norādījis, ka viens no naudas uzkrājumu avotiem ir bijis – biškopības produktu realizācija. VID audita pārskatā Nr.23-2007-146, norādītais uzkrājumu avots ir analizēts un atbildētājs nonācis pie secinājuma, ka nav pamats ņemt vērā pieteicēja norādītos līdzekļus, tas ir no 1998.gada līdz 2003.gadam gūtos ienākumus no biškopības realizācijas, kā skaidras naudas uzkrājumu avotu uz 2004.gada 1.janvāri *(lietas 45. – 48.lapa)*.

2007.gada 12.decembra pieteicēja iesniegumā VID Vidzemes reģionālās iestādes direktoram, kā arī 2008.gada 12.februāra pieteicēja sūdzībā VID

ģenerāldirektoram norādīts, ka viens no uzkrājumu avotiem ir bišu dravas realizācija 2000.gadā, kad pieteicējs ieguvis Ls 3000.

Arī tiesas sēdē pieteicējs kā vienu no uzkrājumu avotiem norādīja bišu dravas realizāciju, par kuru viņš ieguvis Ls 3000. Kā minētā fakta pierādījumu pieteicējs iesniedza *G.A.* 2009.gada 1.februāra apliecinājumu, kurā norādīts, ka 2000.gada pavasarī viņš ticis pieaicināts 15 pieteicējam piederošo bišu stropu iekraušanā automašīnā „KAMAZ", kā arī to, ka pēc darbu veikšanas pircējs ar pieteicēju norēķinājies par pirkumu ar naudu, bet kāda bijusi naudas summa to pateikt nevar *(lietas127.lapa)*.

Satversmes tiesa 2007.gada 11.aprīļa spriedumā lietā Nr.2006-28-01 „Par likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 22.panta ceturtās daļas otrā teikuma atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92.pantam" secināja, ka tiesai nav liegts administratīvā procesa ietvaros pieņemt attaisnojuma dokumentus, ko maksātājs iesniedzis pēc VID noteiktā termiņa *(sk. Satversmes tiesas sprieduma secinājumu daļas 10.punktu)*.

Lai nodrošinātu personas tiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu, kas ietver arī lietas apstākļu vispusīgu noskaidrošanu, pieteicējam šajā lietā nevar tikt liegtas tiesības iesniegt pierādījumus savu argumentu pamatošanai attiecībā par skaidras naudas uzkrājumu Ls 21 000 apmērā veidošanos uz 2004.gada 1.janvāri. Tiesai ir jāvērtē pierādījumu pieļaujamību, attiecināmību un ticamību.

Tiesa, pieļaujot un izvērtējot *G.A.* 2009.gada 1.februāra apliecinājumu, atzīst, ka ar to nav pierādīta bišu dravas realizācija un naudas Ls 3000 apmērā iegūšanu. Tiesa norāda, ka bišu stropu iekraušanas un aizvešanas fakts pats par sevi nepierāda to, ka noticis darījums, proti, bišu dravas pārdošana, kā arī to, ka par darījumu iegūta konkrēta naudas summa – Ls 3000. Tādējādi tiesa atzīst, ka atbildētājs pamatoti nav ņēmis vērā pieteicēja norādīto uzkrājumu avotu, bišu dravas realizāciju.

[12.3] Treškārt, tiesa vērtē pieteicēja ieņēmumus no īpašumu realizācijas, laika posmā no 1999.gada 1.janvāra līdz 2004.gada 1.janvārim.

No administratīvās lietas materiāliem tiesa konstatē, ka pieteicējs 1999.gada 22.februārī VID iesniedzis kārtējo valsts amatpersonas deklarāciju par 1998.gadu, kurā norādījis, ka 1998.gada beigās viņam bijuši skaidras naudas uzkrājumi Ls 3500. 2001.gada 12.martā iesniegtajā valsts amatpersonas deklarācijā, pieteicējs norādījis, ka 1999.gada beigās skaidras naudas uzkrājumu viņam vairs nav *(lietas 51.lapa)*. Ņemot vērā to faktisko apstākli, ka no pieteicēja amatpersonas deklarācijas par 1999.gadu nav noskaidrojums konkrēts laiks, proti, datums, mēnesis, kad skaidrās naudas uzkrājumi beigušies, tiesas ieskatā, kā atskaites punkts ieņēmumu no īpašumu realizācijas izvērtēšanai ir nosakāms 1999.gada 1.janvāris, kad pieteicējam deklarēts konkrēts skaidrās naudas uzkrājums Ls 3500.

Saskaņā ar VID audita pārskatu Nr.23-2007-146, pieteicējs laika posmā no 1999.gada 1.janvāra līdz 2004.gada 1.janvārim iegādājies sekojošus īpašumus *(lietas 48. – 50.lapa)*:

1) 1999.gada 12.aprīlī no nekustamā īpašuma „*/dzēsts nosaukums/*”, Kārķu pagasts, Valkas rajons, atdalītu zemes gabalu ar kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/*, iegādes summa Ls 800;

2) 1999.gada 3.maijā no Vitālija Studenta īpašumu „*/dzēsts nosaukums/*”, Kārķu pagasts, Valkas rajons, kas sastāvēja no diviem zemes gabaliem ar kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/* un Nr. */dzēsts kadastra numurs/*, iegādes summa Ls 2000;

3) 1999.gada 19.maijā nekustamo īpašumu „*/dzēsts nosaukums/*”, Kārķu pagasts, Valkas rajons, iegādes summa Ls 700;

4) 1999.gada 30.augustā no *J.E.Š.* nekustamo īpašumu „*/dzēsts nosaukums/*”, Kārķu pagasts, Valkas rajons, ar kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/*, iegādes summa Ls 3000;

5) 2003.gada 4.februārī nekustamo īpašumu „*/dzēsts nosaukums/*”, Kārķu pagasts, Valkas rajons, ar kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/*, 2003.gada 24.martā minētā īpašumu dzīvokli Nr.2 un Nr.3, pirkuma summa Ls 3168,48;

6) 2003.gada 6.maijā no Latvijas valsts Centrālo dzīvojamo māju privatizācijas komisijas nekustamo īpašumu „*/dzēsts nosaukums/*”, Kārķu pagasts, Valkas rajons, pirkuma summa Ls 8128,40.

Tādējādi konstatējams, ka pieteicējs laika posmā no 1999.gada 1.janvāra līdz 2004.gada 1.janvārim iegādājoties nekustamos īpašumus izdevis (samaksājis) Ls 14 796,88.

Tiesas sēdē pieteicējs iesniedza dokumentus, kas viņaprāt apstiprina faktu, ka īpašuma „*/dzēsts nosaukums/*” iegādei izdevis nevis VID norādītos Ls 3168,48, bet gan Ls 1684. Minētie dokumenti ir 2002.gada 26.novembra paziņojums par pirkuma līguma slēgšanu Nr.4 *(lietas 120.lapa)*, 2003.gada 27.janvāra paziņojums par pirkuma līguma slēgšanu Nr.18 *(lietas 119.lapa)* un 2003.gada paziņojums par pirkuma līguma slēgšanu Nr.17, no kuriem secināms, ka par nekustamo īpašumu „*/dzēsts nosaukums/*” kopā ar dzīvokli Nr.2 un Nr.3, pieteicējam noteikta kopējā pirkuma maksa Ls 3168,48, kas daļā samaksājama naudā – Ls 1184,40, bet pārējā daļā sertifikātos – 81,38. Kā apliecinājumu norādītās naudas summas Ls 1184,40 samaksai pieteicējs tiesas sēdē iesniedza arī 2002.gada 10.decembra pieteikumu naudas iemaksai HZB Valmieras nodaļai Nr.000329746, par Ls 1184,40 iemaksu privatizācijas objektam „*/dzēsts nosaukums/*”, Kārķu pagastā. Jautājumā par naudas līdzekļu izlietojumu 81,38 sertifikātu iegādei pieteicējs norāda, ka viena sertifikāta iegādei iztērējis Ls 6,15, tādējādi kopumā samaksājot Ls 500,49. Līdz ar to kopējai naudas summa, kuru pieteicējs iztērējis īpašumu „*/dzēsts nosaukums/*” iegādei ir Ls 1684,89.

Kā jau tiesa norādīja iepriekšējā apakšpunktā, lai nodrošinātu personas tiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu, kas ietver arī lietas apstākļu vispusīgu noskaidrošanu, pieteicējam šajā lietā nevar tikt liegtas tiesības iesniegt pierādījumus savu argumentu pamatošanai attiecībā par skaidras naudas uzkrājumu Ls 21 000 apmērā veidošanos uz 2004.gada 1.janvāri. Savukārt tiesai ir jāvērtē pierādījumu pieļaujamība, attiecināmība un ticamība.

Tiesa, pieļaujot un izvērtējot pieteicēja tiesas sēdē iesniegtos dokumentus, atzīst, ka ar tiem ir pierādīts fakts, ka 2003.gadā viņš nekustamo īpašumu „*/dzēsts nosaukums/*" kopā ar dzīvokli Nr.2 un Nr.3, iegādājās nevis par VID norādīto naudas summu Ls 3168,48, bet gan par Ls 1684,89.

Tādējādi, izdevumu par nekustamo īpašumu iegādi laika posmā no 1999.gada 1.janvāra līdz 2004.gada 1.janvārim samazināmi par Ls 1483,89 (3168,48 − 1684,89 = 1483,59), līdz ar to atzīstams, ka pieteicējs šajā laika posmā izdevis Ls 13 313,29.

Tiesa no lietas materiāliem konstatē, ka pieteicējs līdz 2003.gadam veicis privāto līdzekļu ieguldījumus zemnieku saimniecībā „*/dzēsts nosaukums/*", kopsummā par Ls 8941,22 un 2003.gadā Ls 11 000.

Līdz ar to kopējie pieteicēja izdevumu, kas saistīti ar ieguldījumiem nekustamos īpašumos, kā arī ar pašu nekustamo īpašumu iegādi, laika posmā no 1999.gada 1.janvāra līdz 2004.gada 1.janvārim, ir Ls 33 254,51.

Savukārt saskaņā ar VID audita pārskatu Nr.23-2007-146, pieteicējs laika posmā no 1999.gada 1.janvāra līdz 2004.gada 1.janvārim pārdevis vienu īpašumu, proti, 2003.gada 27.jūnijā *A.Š.* zemes gabalu „*/dzēsts nosaukums/*", Kārķu pagasts, Valkas rajons, ar kadastra Nr.*/dzēsts kadastra numurs/*, pārdošanas summa Ls 8500.

Noraidāms kā nepamatots ir pieteicēja arguments, ka pieteicēja ienākumiem jāpieskaita līdzekļi Ls 4000, kas iegūti no īpašuma „*/dzēsts nosaukums/*" daļas realizācijas. Kā apstiprinājumu pieteicējs tiesas sēdē iesniedza: 1) nekustamā īpašuma „*/dzēsts nosaukums/*" pirkuma līgumu, kurā norādīta pārdodamā īpašuma vērtība Ls 4000 *(lietas 122.lapa)*; 2) 1996.gada 2.augustā izsniegtā universālpilnvara, kurā *V.D.* pilnvaro pieteicēju pārstāvēt viņu un rīkoties viņas vārdā, tajā skaitā pārvaldīt un pārzināt visāda veida viņai piederošos kustamos un nekustamos īpašumus *(lietas 123.lapa)*; 3) apliecinājums par to, ka *V.D.* 2002.gadā naudu par 3,1 ha īpašuma „*/dzēsts nosaukums/*" daļas realizāciju atstājusi sava vīra *E.J.* rīcībā. Apliecinājumu *V.D.* vārdā parakstījis pats pieteicējs.

Kā jau tiesa norādīja iepriekš, gan šajā, gan arī iepriekšējā apakšpunktā, lai nodrošinātu personas tiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu, kas ietver arī lietas apstākļu vispusīgu noskaidrošanu, tiesa, pieļauj un izvērtē pieteicēja tiesas sēdē iesniegtos dokumentus. Izvērtēšanas rezultātā, tiesa atzīst, ka ar tiem nav pierādīts fakts, ka naudas līdzekļus Ls 4000 apmērā par īpašuma „*/dzēsts nosaukums/*" realizāciju saņēmis pieteicējs. Tiesa norāda, ka ar minētajiem dokumentiem ir pierādīts, ka īpašums ir pārdots par Ls 4000, ka nekustamā īpašuma īpašniece bija pilnvarojusi pieteicēju rīkoties ar to, tajā skaitā arī pārdot, bet tiesa kritiski vērtē pieteicēja iesniegto apliecinājumu, kuru parakstījis viņš pats, nevis nekustamā īpašuma īpašniece, līdz ar to tiesa nav guvusi apliecinājumu, ka naudas saņēmējs ir pieteicējs.

Ņemot vērā šajā apakšpunktā minēto tiesa secina, ka laika posmā no 1999.gada 1.janvāra līdz 2004.gada 1.janvārim, pieteicējs nekustamo īpašumu apsaimniekošanā un apritē, proti, iegādājoties un pārdodot nekustamos

īpašumus, iztērējis Ls 24 754,51 vairāk nekā ieguvis no īpašumu pārdošanas (33 254,51 − 8500= 24 754,51). Tādējādi tiesa atzīst, ka atbildētājs pamatoti nav ņēmis vērā pieteicēja norādīto uzkrājumu avotu, īpašumu realizāciju.

[12.4] Ceturtkārt, tiesa vērtē no *A.G.* saņemto skaidrās naudas summa Ls 22 500.

Atbildētājs Lēmumā ir atzinis par pierādītu to faktu, ka *A.G.* laika posmā no 2000.gada līdz 2002.gadam, pieteicējam nodevusi skaidrās naudas summu Ls 22 500 (Ls 21 000 + Ls 1500), par savu nekustamo īpašumu Celtnieku ielā 19, Ventspilī un īpašuma „*/dzēsts nosaukums/*" realizāciju. Taču norādījis, ka ņemot vērā pieteicēja ieguldījumus zemnieku saimniecībā „*/dzēsts nosaukums/*" par kopējo summu 19 941,22 līdz 2003.gadam ieskaitot, kā arī 2003.gada 13.maijā iegādāto automašīnu VW PASSAT, kuras iegādes vērtība audita laikā nav noskaidrota, un kvatracikla SUZUKI LT iegādi par Ls 1770, pieteicējam skaidras naudas uzkrājumi uz 2004.gada 1.janvāri nevarēja būt, jo *A.G.* iedotā (dāvinātā) skaidrā nauda iztērēta norādītajos pirkumos un ieguldījumos.

Ņemot vērā iepriekšējā [12.3] apakšpunktā minēto, tiesa konstatē, ka uz 1999.gada 1.janvāri pieteicējam bija izveidojies skaidras naudas uzkrājums Ls 3500. Laika posmā no 2000.gada līdz 2002.gadam *A.G.* pieteicējam atdeva (uzdāvināja) skaidru naudu Ls 22 500. Ienākumi no īpašumu pārdošanas laika posmā no 1999.gada 1.janvāra līdz 2004.gada 1.janvārim pieteicējam bija Ls 8500. Tādējādi, kopējā ienākumu summa laika posmā no 1999.gada 1.janvāra līdz 2004.gada 1.janvārim, ņemot vērā arī uzkrājumu, kas bija izveidojies uz 1999.gada 1.janvāri, ir Ls 34 500.

Savukārt, pieteicēja izdevumi laika posmā no 1999.gada 1.janvāra līdz 2004.gada 1.janvārim ir sekojoši: par īpašuma ieguvi Ls 13 313,29, ieguldījumus zemnieku saimniecībā „*/dzēsts nosaukums/*" par kopējo summu 19 941,22, kā arī automašīnas VW PASSAT un kvatracikla SUZUKI iegādes izdevumi, kas pēc paša pieteicēja tiesas sēdē norādītā un iesniegtajā tabulā atspoguļotā *(lietas 110.lapa)*, ir Ls 2070. Līdz ar to kopējā izdevumu summa par īpašumu iegādi, ieguldījumiem īpašumā, kā arī automašīnas un kvatracikla iegādi, laika posmā no 1999.gada 1.janvāra līdz 2004.gada 1.janvārim, ir Ls 35 324,51.

Tādējādi redzams, ka izdevumu summa pārsniedz ienākumus par Ls 824,51. Līdz ar to atbildētāja Lēmumā ietvertais secinājums, ka pieteicējs *A.G.* iedoto (dāvināto) skaidro naudu iztērējis līdz 2004.gada 1.janvārim, ir pamatots.

[12.5] Tiesas sēdē sniegtajā paskaidrojumā, kā arī tiesas sēdē iesniegtajā uzskates tabulā „*E.J.* privāto līdzekļu uzskaite 2003.gadā", pieteicējs norādīja, ka 2003.gadā realizējis piecus privātos briežus, iegūstot Ls 2000, kā arī realizējis briežu ragus par summu Ls 359.

Pārbaudot administratīvās lietas materiālus un uzklausot procesa dalībniekus tiesas sēdē, tiesa secina, ka pieteicēja norādījumi par privāto briežu un briežu ragu realizāciju ir nepārliecinoši. Tie netiek apliecināti ar citiem pierādījumiem, proti dokumentiem, kas apliecinātu notikušos darījumus, kamēr APL 161.panta pirmā daļa noteic, ka *administratīvā procesa dalībnieka*

paskaidrojumi, uz kuriem pamatoti viņa prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

Arī Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2007.gada 4.aprīļa lietā Nr.SKA-93 norādījis, ka „Gadījumā, ja VID pamatoti apšauba, vai darījums ir faktiski noticis, tad atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38. pantam nodokļu maksātājam ir jāiesniedz papildu pierādījumi. (..) Šādos gadījumos attiecībā uz faktiem, kas veicina labvēlīga lēmuma pieņemšanu, ir dabiski un atbilstoši pierādījumu nastu uzlikt privātpersonai, nevis pārvaldei *(sal.: Nehl P.H. Principles of Administrative Procedure in EC Law. Oxford: Hart Publishing, 1999, pp.114.-115.).*

Ņemot vērā šajā punktā iepriekš minēto, tiesa secina, ka pieteicējam uz 2004.gada 1.janvāri nebija izveidojies skaidras naudas uzkrājums Ls 21 000, līdz ar to atbildētājs pamatoti nav atzinis pieteicēja papildu deklarācijā par 2004.gadu norādīto skaidras naudas uzkrājumu uz 2004.gada 1.janvāri – Ls 21 000.

[13] Konstatējot, ka uz 2004.gada 1.janvāri pieteicējam skaidras naudas uzkrājums nav bijis, tiesai jānoskaidro, vai atbildētājs Lēmumā pamatoti noteicis galīgo papildus aprēķināto iedzīvotāju ienākuma nodokli 3189,73, soda naudu Ls 3189,73 un nokavējuma naudu Ls 1366,4 apmērā.

Nepiekrītot VID auditā veiktajiem aprēķiniem par 2004.gadu, pieteicējs 2007.gada 12.decembra *(lietas 65.– 69.lapa)* iesniegumā, 2008.gada 12.februāra *(lietas 87. – 90.lapa)* sūdzībā, kā arī tiesas sēdē sniedzot paskaidrojumus un iesniedzot dokumentus, norādīja uz konkrētiem faktiem, par kuriem lietā pastāv strīds. Tādējādi, lai noskaidrotu, vai atbildētājs pamatoti papildus aprēķinājis pieteicējam iedzīvotāju ienākuma nodokli, tiesa secīgi vērtēs pieteicēja norādītās pozīcijas, proti, *A.S.* iespējami apmaksātos sertifikātus par naudas summu Ls 3165,68, *R.G.* atgriezto naudu Ls 520, *E.O.* atgriezto naudu Ls 400, kā arī *P.F.* atgriezto naudu Ls 280, par dokumentu izņemšanu.

Par minētajām četrām pozīcijām pieteicējs tiesas sēdē iesniedza sekojošus dokumentus: 1) izsoles pieteikumu Nr.11/02/2004-47-11 *(lietas 116.lapa)*; 2) *A.Š.* 2009.gada 10.februāra apliecinājumu *(lietas 117.lapa)*; 3) *R.G.* 2007.gada 21.oktobra apliecinājumu *(lietas 112.lapa)*; 4) *E.O.* 2009.gada 11.februāra apliecinājumu *(lietas 113.lapa)*; 5) *P.F.* 2008.gada 1.jūnija apliecinājumu *(lietas 125.lapa)*.

Kā jau tiesa norādīja iepriekš [12.2], neskatoties uz to, ka pieteicējs tiesai iesniegtos dokumentus nebija iesniedzis atbildētājam, lai nodrošinātu personas tiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu, kas ietver arī lietas apstākļu vispusīgu noskaidrošanu, pieteicējam šajā lietā nevar tikt liegtas tiesības iesniegt pierādījumus savu argumentu pamatošanai. Tādējādi tiesa pieņēma minētos dokumentus (pierādījumus) un vērtēs to pieļaujamību, attiecināmību un ticamību.

[13.1] Pirmkārt, tiesa vērtē nekustamā īpašumi „Irši" privatizācijai nopirktos sertifikātus, par kuru iegādi samaksāts Ls 3165,68.

Atbildētājs audita laikā secinājis, ka 2004.gada 17.martā pieteicējs ir iegādājies nekustamo īpašumu „Irši" privatizācijas kārtībā un līdz ar to veicis darbības ar sertifikātiem akciju sabiedrības „Latvijas Krājbanka" sertifikātu kontā Nr.77-3-2.2/6701. Minētā kontā tikuši ieskaitīti 1,10 sertifikāti par nodzīvotajiem gadiem un 180,50 kompensācijas sertifikāti, kuri 2004.gada 16.februārī pārskaitīti uz akciju sabiedrības „Latvijas Hipotēku un zemes banka. Auditā noskaidrots, ka pieteicējs minēto sertifikātu ieguvei izlietojis Ls 3165,68. Savukārt 2004.gada 14.aprīlī pieteicējs šo nekustamo īpašumu pārdevis *A.Š.* par Ls 17 500 *(lietas 39.lapa)*.

Pieteicējs savā 2007.gada 12.decembra iesniegumā VID Vidzemes reģionālās iestādes direktoram, 2008.gada 12.februāra sūdzībā VID ģenerāldirektoram *(lietas 87. – 90.lapa)*, kā arī tiesas sēdē norādīja, ka sertifikātus iegādājies nevis par saviem naudas līdzekļiem, bet tos nopircis *A.Š.* par saviem personīgajiem līdzekļiem. Kā pierādījumu šim apgalvojumam pieteicējs tiesas sēdē iesniedza izsoles pieteikumu Nr.11/02/2004-47-11 un *A.Š.* 2009.gada 10.februāra apliecinājumu.

Tiesa novērtējot minētos pierādījumus kopsakarībā ar lietas materiāliem un faktiskajiem apstākļiem secina, ka ar tiem nav pierādīts fakts, ka naudu sertifikātu iegādei devis *A.Š.*. Tiesa kritiski vērtē pieteicēja iesniegto apliecinājumu, kas netika iesniegts ne VID audita laikā, ne apstrīdēšanas stadijā VID Vidzemes reģionālās iestādes direktoram, ne arī apstrīdēšanas stadijā VID ģenerāldirektoram, bet tikai tiesas sēdē, kad no pirmā lēmuma, 2007.gada 9.novembrī, pagājuši vairāk nekā gads un trīs mēneši. Arī pati tiesai iesniegtā apliecinājuma kopija nepārliecina, ka to parakstījis *A.Š.*. Bez tam, pats apgalvojums, ka viena persona bez saprotama iemesla pārskaita lielu naudas summu otrai personai, ir pretrunā ar loģikas likumiem.

[13.2] Otrkārt, tiesa vērtē pieteicēja argumentus par *R.G.* atgriezto naudu Ls 520 apmērā, *E.O.* atgriezto naudu Ls 400 apmērā, kā arī *P.F.* atgriezto naudu Ls 280 apmērā.

Atbildētājs audita pārskatā Nr.23-2007-146 konstatējis, ka pieteicējs iztērējis minētos līdzekļus, tādēļ ieskaitījis to viņa līdzekļu izlietojumā *(lietas 55. – 56.lapa)*.

Pieteicējs savā 2007.gada 12.decembra iesniegumā VID Vidzemes reģionālās iestādes direktoram, 2008.gada 12.februāra sūdzībā VID ģenerāldirektoram *(lietas 87. – 90.lapa)*, kā arī tiesas sēdē norādīja, ka pārskaitījumu par santehniku Ls 518,65 apmērā veicis no sava privātā konta par labu sievasmātei *R.G.*, kura naudu atgriezusi tajā pašā gadā. *E.O.* naudu Ls 400 pārskaitījis, jo iepriekš to bija aizņēmies no viņa, lai iegādātos suni. Savukārt Ls 280, kurus pieteicējs izlietojis medību dokumentu noformēšanai un medību trofeju izvešanai, vēlāk atgriezis *P.F.*, kura interesēs pieteicējs bija naudu samaksājis. Kā pierādījumus šiem apgalvojumam pieteicējs tiesas sēdē iesniedza *R.G.* 2007.gada 21.oktobra apliecinājumu, *E.O.* 2009.gada 11.februāra apliecinājumu, kā arī *P.F.* 2008.gada 1.jūnija apliecinājumu.

Tiesa novērtējot minētos pierādījumus kopsakarībā ar lietas materiāliem un faktiskajiem apstākļiem secina, ka ar tiem nav pierādīts fakts, ka *R.G.* atgriezusi 2004.gadā pieteicējam naudu Ls 520, *E.O.* atgriezis pieteicējam naudu Ls 400, kā arī *P.F.* atgriezis pieteicējam naudu Ls 280.

Tiesa kritiski vērtē pieteicēja iesniegtos apliecinājumus, kas netika iesniegti ne VID audita laikā, ne apstrīdēšanas stadijā VID Vidzemes reģionālās iestādes direktoram, ne arī apstrīdēšanas stadijā VID ģenerāldirektoram, bet tikai tiesas sēdē, kad no pirmā lēmuma, 2007.gada 9.novembrī, pagājuši vairāk nekā gads un trīs mēneši, kaut arī uz *R.G.* apliecinājuma redzams tā sastādīšanas datums 2007.gada 21.oktobris, bet uz *P.F.* apliecinājuma 2008.gada 1.jūnijs. Tiesa kritiski vērtē minētos apliecinājumus arī tādēļ, ka *R.G.* apliecinājumu viņas vārdā parakstījis pats pieteicējs, arī apliecinājuma saturs, kurā norādīts, ka *R.G.* 2004.gadā iedevusi naudu pieteicējam apkures noorganizēšanai viņas privātmājā, ir pretrunā ar pieteicēja tiesas sēdē paskaidroto, ka naudu Ls 518,65 apmērā pārskaitījis sievasmātei *R.G.* santehnikas iegādei. Savukārt attiecībā par *E.O.* un *P.F.* apliecinājumiem tiesa negūst pārliecību, ka tos devušas minētās personas.

Kā norādījis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments, nodokļu administrēšana lielā mērā balstās uz informāciju, ko iesniedz nodokļu maksātājs, tai skaitā informāciju, ko nodokļu maksātājs iegūst no citiem avotiem, bet ko viņš apliecina. Tāpēc no nodokļu maksātāja tiek prasīts, lai, iesniedzot nodokļu deklarāciju un sniedzot citu informāciju, viņš būtu ļoti uzmanīgs un skrupulozs. Paviršība vai nolaidība nav pieļaujama. Turklāt nodokļu maksātājs parasti saprot, kāda informācija ir svarīga, lai novērstu nepareizas informācijas iesniegšanu un līdz ar to risku būt sodītam. Citiem vārdiem, no nodokļu maksātāja tiek prasīts, lai viņš pārzinātu nodokļus regulējošās tiesību normas un apzinātos risku, kas saistīts ar to pārkāpšanu. Neprecizitātes un kļūdas rada pamatu nodokļu soda naudas uzlikšanai *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2005.gada 10.maija sprieduma lietā Nr.SKA-119, 12.punktu)*.

Tātad pieteicējam bija pienākums apzināties savu paskaidrojumu pamatojumu un spēju tos pierādīt.

Ņemot vērā šajā punktā iepriekš minēto, tiesa secina, ka pieteicējam 2004.gadā līdzekļu izlietojums pārsniedz līdzekļu avotus par Ls 13 538,92 (Ls 50 366,83 – Ls 36 827,91).

[14] Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 1.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka iedzīvotāju ienākumu nodoklis ir nodoklis, ar ko apliek fiziskās personas gūtos ienākumus, un tas sastāv no nodokļa par ienākumiem no saimnieciskās darbības, ja tie nav uzņēmumu ienākuma nodokļa objekts, un nodokļa no citiem ienākuma avotiem.

Pieteicējam 2004.gadā konstatēts, ka līdzekļu izlietojums pārsniedz līdzekļu avotus par Ls 13 538,92. Tādējādi, tiesa atzīst, ka atbildētājs Lēmumā pamatoti noteicis galīgo papildus aprēķināto iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 3189,73 apmērā.

[15] Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 31.^{3} panta pirmajā daļā ir noteikts, ja maksātājs, pārkāpdams šā likuma prasības, nav aprēķinājis nodokli no visa apliekamā ienākuma, kas atbilstoši šim likumam ir apliekams ar nodokli, izņemot tos ienākumus, no kuriem nodoklis bija jāietur izmaksas vietā darba devējam vai citai personai, viņam ir jāsamaksā iztrūkstošā nodokļa summa, nokavējuma nauda un soda nauda atbilstoši likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteiktajam apmēram *(likuma redakcijā, kas spēkā no 2007.gada 11.decembra)*.

Atbildētājs Lēmumā papildu nomaksai budžetā pieteicējam aprēķinājis iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 3189,73, soda naudu Ls 3189,73 un nokavējuma naudu Ls 1366,4.

[16] Attiecībā uz aprēķināto nokavējuma naudu atbildētājs Lēmumā ir norādījis, ka tā ir aprēķināta pamatojoties uz likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otro daļu.

Atbilstoši šai tiesību normai par nodokļu un nodevu maksājuma samaksas termiņa nokavējumu maksātājam tiek aprēķināta nokavējuma nauda – no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu, ja konkrētā nodokļa likumā nav noteikti citi nokavējuma naudas apmēri.

Saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 19.panta trešo daļu maksātājs ne vēlāk kā 15 dienu laikā no šajā likumā noteiktās deklarācijas iesniegšanas dienas iemaksā budžetā aprēķinātā nodokļa summu, bet, ja aprēķinātā nodokļa summa pārsniedz 100 latus, maksātājs to var iemaksāt budžetā triju mēnešu laikā no deklarācijas iesniegšanas dienas, iemaksājot līdz katra deklarācijas iesniegšanas mēnesim sekojošā mēneša 15.datumam trešo daļu no šīs summas. Turklāt šī summa ir samazināma par to nodokļa daļu, kuru taksācijas gada laikā darba devēji samaksājuši kā algas nodokli vai pats maksātājs - kā avansu, arī kā patentmaksu, vai kurš ieturēts no viņa ienākuma, izmaksājot viņam šā likuma 17.panta desmitajā daļā minētos ienākumus.

Saskaņā ar šā panta piekto daļu deklarācija ar tai pievienotajiem dokumentiem, kas apliecina nodokļa iemaksāšanu budžetā, iesniedzama Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajai iestādei pēc maksātāja dzīvesvietas ne vēlāk kā taksācijas gadam sekojošā gada 1.aprīlī.

Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta trešo daļu nokavējuma naudu neaprēķina, ja valsts vai pašvaldības budžets tam piekritīgo nodokļa maksājumu ir saņēmis piecu darbdienu laikā pēc maksājuma termiņa iestāšanās. Ja minētais nosacījums netiek ievērots, nokavējuma naudu aprēķina par periodu no nākamās dienas pēc konkrētā nodokļa likumā noteiktā maksāšanas termiņa iestāšanās līdz samaksas dienai (to ieskaitot). Ja maksāšanas termiņš sakrīt ar brīvdienu (svētku dienu), tad par maksāšanas dienu uzskatāma pirmā darbdiena pēc brīvdienas (svētku dienas).

No citētajām tiesību normām ir secināms, ka pieteicējam līdz 2005.gada 15.aprīlim bija jāsamaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis par 2004.gadu. Savukārt nokavējuma nauda tiek rēķināta no 2005.gada 16.aprīļa. Valsts ieņēmumu dienests nokavējuma naudu rēķinājis līdz 2007.gada 18.augustam,

kas ir nākamā diena pēc dienas, kad pieteicējam tika dota iespēja pašam precizēt VID iesniegtās deklarācijas un veikt attiecīgos maksājumus budžetā saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" $33.^{2}$ pantu. Tā kā pieteicējs pats deklarācijas neprecizēja un nodokļa samaksu budžetā neveica, tad tiesa uzskata, ka VID ir pareizi noteicis laika posmu, par kuru aprēķinājis nokavējuma naudu, proti, no 2005.gada 16.aprīļa līdz 2007.gada 18.augustam.

Tiesa veicot matemātisku aprēķinu (Ls 3189,73 × 854 dienas × 0,05% = Ls 1362,01) konstatē, ka pieteicējam aprēķināma nokavējuma nauda Ls 1362,01 apmērā. Savukārt, atbildētājs Lēmumā pieteicējam noteicis nomaksai budžetā nokavējuma naudu Ls 1366,4 apmērā. Tādējādi, tiesa secina, ka atbildētājs veicot nokavējuma naudas aprēķinu ir pieļāvis matemātiska aprēķina kļūdu, līdz ar to Lēmumā noteiktā nokavējuma nauda samazināma par Ls 4,39.

[17] Atbildētājs Lēmumā papildu nomaksai budžetā pieteicējam noteicis soda naudu Ls 3189,73 apmērā. Soda nauda aprēķināta un noteikta ar VID Vidzemes reģionālās iestādes Nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļas priekšnieces vietnieces D.Zutes 2007.gada 9.novembra lēmumu Nr.13.2.-16.1./13711, pamatojoties uz likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" $31.^{3}$ panta pirmo daļu, kas paredzēja, ja maksātājs, pārkāpdams šā likuma prasības, nav aprēķinājis nodokli no visa apliekamā ienākuma, kas atbilstoši šim likumam ir apliekams ar nodokli, izņemot tos ienākumus, no kuriem nodoklis bija jāietur izmaksas vietā darba devējam vai citai personai, viņam ir jāsamaksā iztrūkstošā nodokļa summa un soda nauda iztrūkstošās nodokļa summas apmērā *(likuma redakcijā līdz 2007.gada 10.decembrim)*.

2007.gada 8.novembra likuma „Grozījumi likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" 16.punkts noteica izdarīt grozījumus $31.^{3}$ pantā, proti, aizstāt pirmajā daļā vārdus "un soda nauda iztrūkstošās nodokļa summas apmērā" ar vārdiem "nokavējuma nauda un soda nauda atbilstoši likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteiktajam apmēram". Tādējādi, ar 2007.gada 11.decembri, kad stājās spēkā minētie grozījumi, likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" $31.^{3}$ panta pirmajā daļā ir noteikts, ja maksātājs, pārkāpdams šā likuma prasības, nav aprēķinājis nodokli no visa apliekamā ienākuma, kas atbilstoši šim likumam ir apliekams ar nodokli, izņemot tos ienākumus, no kuriem nodoklis bija jāietur izmaksas vietā darba devējam vai citai personai, viņam ir jāsamaksā iztrūkstošā nodokļa summa, nokavējuma nauda un soda nauda atbilstoši likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteiktajam apmēram.

Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.panta *(redakcijā no 2007.gada 1.janvāra)* pirmā daļa noteic, ja nodokļu maksātājs, pārkāpdams nodokļu likumu prasības, samazinājis budžetā iemaksājamo nodokļu apmēru, nodokļu administrācija nodokļu revīzijas (audita) rezultātā aprēķina un par labu budžetam no nodokļu maksātāja piedzen samazināto nodokļa summu, nokavējuma naudu un soda naudu, kas nosakāma saskaņā ar šo likumu, ja konkrēto nodokļu likumos nav paredzēts cits soda naudas apmērs. Savukārt minētā panta otrā un trešā daļa paredz diferencētu soda naudas apmēru, proti, ja summa, kas nodokļu maksātājam jāiemaksā budžetā par periodu, par kuru tiek

veikta nodokļu revīzija (audits), ir samazināta ne vairāk kā par 15 procentiem no deklarējamās summas, soda nauda tiek noteikta 30 procentu apmērā no nedeklarētās budžetā iemaksājamās nodokļu summas *(otrā daļa)*, bet, ja summa, kas nodokļu maksātājam jāiemaksā budžetā par periodu, par kuru tiek veikta nodokļu revīzija (audits), ir samazināta vairāk nekā par 15 procentiem no deklarējamās summas, soda nauda tiek noteikta 50 procentu apmērā no nedeklarētās budžetā iemaksājamās nodokļu summas *(trešā daļa)*.

No minētajām tiesu normām secināms, ka līdz 2007.gada 10.decembrim nodokļu maksātājam, kurš nav aprēķinājis nodokli no visa apliekamā ienākuma, kas atbilstoši šim likumam ir apliekams ar nodokli, VID nosaka soda nauda iztrūkstošās nodokļa summas apmērā. Savukārt, no 2007.gada 11.decembra soda naudas apmērs ir diferencēts, proti, tās lielums ir atkarīgs no iemaksājamo nodokļu un samazinājuma procentuālajām attiecībām *(likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.panta otrā un trešā daļa)*.

Administratīvo tiesu judikatūrā atzīts, ka soda naudai ir kriminālsoda raksturs. Tā Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts) ir norādījis *(sk. 2006.gada 19.septembra lēmuma lietā SKA-283/2006, 15.punktu)*, ka Eiropas Cilvēktiesību tiesa, interpretējot un piemērojot Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6.pantu, vairākos spriedumos ir noteikusi, ka sods, kas tiek uzlikts par nodokļu normu neievērošanu, konvencijas 6.panta izpratnē ir uzskatāms par kriminālsodu (*sk., piemēram, 2001.gada 3.maija sprieduma „J.B. pret Šveici" 44.-51.punktu, iesnieguma Nr.31827/96; 2002.gada 23.jūlija sprieduma „Janosevics (Janosevic) pret Zviedriju" 64.-71.punktu, iesnieguma nr. 34619/97*). Tā lietā „Janosevics (Janosevic) pret Zviedriju" Eiropas Cilvēktiesību tiesa uzskatīja par kriminālsodu sodu, kas bija uzlikts 20% un 40% ietvaros no nesamaksātā nodokļa. Atbilstoši Zviedrijas tiesībām šis sods netika uzskatīts par kriminālsodu. Arī Latvijas likumā „Par nodokļiem un nodevām" 32.pantā paredzētā soda nauda netiek uzskatīta par kriminālsodu, bet gan administratīvu piespiedu līdzekli. Tomēr Senāta ieskatā šai soda naudai, līdzīgi kā iepriekš minētajās Eiropas Cilvēktiesību tiesas lietās, piemīt kriminālsoda raksturs soda bardzības dēļ, kā arī tādēļ, ka soda nauda ir paredzēta, lai sodītu pārkāpēju un novērstu citu pārkāpumu izdarīšanu.

No administratīvās lietas materiāliem tiesa konstatē, ka laikā, kamēr administratīvais process notika iestādē, proti, 2007.gada 11.decembrī spēkā stājās grozījumi likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" $31.^3$ panta pirmajā daļā, kas izmainīja tiesisko regulējumu soda naudas apmēra noteikšanā. Tādējādi no likuma tika svītrota tiesību norma, pamatojoties uz kuru pieteicējam par konkrēto nodarījumu tika noteikta soda nauda.

Ņemot vērā soda naudas juridisko dabu nodokļu tiesībās, un tās radniecību šajā aspektā ar krimināltiesībām, tiesa uzskata, ka atbildētājam pieņemot Lēmumu bija pienākums ievērot krimināltiesību principus, tai skaitā, par krimināLatbildības spēku laikā. Konkrētajā gadījumā piemērojot

retroaktivitāti jeb tiesību normas, kas atzīst nodarījumu par nesodāmu, mīkstina sodu vai ir citādi labvēlīga personai, ja vien attiecīgajā likumā nav noteikts citādi, atpakaļejošu spēku.

Lēmumā atbildētājs konstatējis, ka pieteicējam 2004.gadā līdzekļu izlietojums pārsniedz līdzekļu avotus par Ls 13 538,92 (Ls 50 366,83 – Ls 36 827,91). Tātad pieteicēja neuzrādītā ienākumu daļa ir Ls 13 538,92, kas procentuālā attiecībā pret visu nodokļu summu Ls 50 366,83 ir 26,88%.

Tādējādi tiesa atzīst, ka atbildētājam Lēmumā nosakot pieteicējam soda naudas apmēru bija jāvadās pēc likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.panta trešās daļas, proti, ja summa, kas nodokļu maksātājam jāiemaksā budžetā par periodu, par kuru tiek veikta nodokļu revīzija (audits), ir samazināta vairāk nekā par 15 procentiem no deklarējamās summas, soda nauda tiek noteikta 50 procentu apmērā no nedeklarētās budžetā iemaksājamās nodokļu summas *(trešā daļa)*. Ņemot vērā neuzrādīto ienākumu daļu attiecībā pret deklarējamo summu – 26,88%, pieteicējam bija jāaprēķina soda nauda 50% apmērā no nedeklarētās budžetā iemaksājamās nodokļu summas, proti Ls 1594,87 (50% no Ls 3189,73).

Ņemot vērā iepriekš šajā punktā minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājs Lēmumā nepamatoti pieteicējam aprēķinājis soda naudu Ls 3189,73 apmērā, līdz ar to šajā daļā Lēmums ir atzīstams par prettiesisku.

[18] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 253.panta pirmo daļu, ja pieteikumu par administratīvā akta atcelšanu tiesa atzīst par pamatotu, tā attiecīgo administratīvo aktu atceļ pilnībā vai kādā tā daļā.

Konkrētajā gadījumā Lēmumā attiecībā uz personu ir noteikts tiesiskais pienākums – samaksāt soda naudu. Tās apmērs noteikts, neņemot vērā iepriekš norādītās [17] izmaiņas tiesiskajā regulējumā, līdz ar to nav piemērota pieteicējam labvēlīgākā tiesību norma. Ne Administratīvā procesa likums, ne speciālās nodokļu jautājumus reglamentējošās tiesību normas neparedz, ka, konstatējot pārsūdzētā lēmuma prettiesiskumu, tiesa uzdod iestādei lemt to pašu jautājumu un pieņemt lēmumu, kura saturu tiesa noteikusi spriedumā. Likums paredz lēmuma atcelšanu. Tikai Administratīvā procesa likuma 253.panta trešā daļa paredz, ka tiesa likumā paredzētajos gadījumos pati var grozīt administratīvo aktu un noteikt tā saturu. Bet arī šī norma šajā gadījumā nav piemērojama, jo nav speciālās tiesību normas, kas konkrētajā gadījumā dotu pilnvaras tiesai pašai noteikt soda naudas apmēru. Tādējādi tiesa nevar grozīt pieteicējam noteiktās soda naudas apmēru no Ls 3189,73 uz Ls 1594,87, bet atzīstot Lēmumu šajā daļā par prettiesisku var atcelt to daļā.

[19] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājs nepamatoti aprēķinājis pieteicējam papildu nomaksai budžetā soda naudu Ls 3189,73 un nokavējuma naudu Ls 1366,4. Tiesa arī atzīst, ka atbildētājs pamatoti palielinājis pieteicēja zaudējumus par Ls 20,26, pamatoti samazinājis skaidrās naudas uzkrājumus uz 2004.gada 1.janvāri par Ls 21 000, kā arī pamatoti noteicis pienākumu veikt maksājumus valsts budžetā par papildus aprēķināto iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 3189,73.

[20] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Tiesa konstatē, ka valsts nodeva Ls 10,00 (desmit latu) apmērā par pieteikumu par lietas ierosināšanu tiesā ir samaksāta 2008.gada 16.jūnijā *(lietas 5.lapa)*. Tā kā pieteicēja pieteikums ir daļēji apmierināts, tad no atbildētāja par labu pieteicējam ir piespriežama samaksātā valsts nodeva.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251.pantu, 253.panta pirmo daļu, 289.–291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

daļēji apmierināt *E.J.* pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2008.gada 16.maija lēmuma Nr.19/14143 atcelšanu.

Atcelt Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2008.gada 16.maija lēmumu Nr.19/14143 **daļā** par papildu nomaksai budžetā noteikto soda naudu Ls 3189,73 apmērā.

Atcelt Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2008.gada 16.maija lēmumu Nr.19/14143 **daļā** par papildu nomaksai budžetā noteikto nokavējuma naudu Ls 4,39 apmērā

Uzlikt par pienākumu Valsts ieņēmumu dienestam atmaksāt *E.J.* viņa samaksāto valsts nodevu Ls 10 apmērā.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2009.gada 26.februārī.

Tiesnesis *(paraksts)* G.Ploriņš

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnesis_____G.Ploriņš
Valmierā, 2009.gada 26.februārī